

Ceny ogłoszeń
za wiersz milimetro-
wowy przed 1 złoty
w tekście 50 gr., za
tekstem 40 gr. Ogło-
szenia tabelarycz-
ne 50 proc., a świą-
teczne 25 proc. dro-
żej. Drobne ogło-
szenia po 10 groszy
Dla poszukujących
pracy 5 gr. za wy-
raz. Najmniej 1 zł.
Za zastrzeżenie miejsca
dolicza się 25%.

EXPRES ZAGŁĘBIE

Jedyny organ demokratyczny niezależny woj. kieleckiego

Prenumerata wy-
nosi miesięcznie

zł. 2.—

Redakcja, Ad-
ministracja i Dru-
karnia
Sosnowiec,
ul. 1a
Krajków

KRAKÓW
Biblioteka Jagiellońska
sw. Anny 12

ODDZIAŁY:

KIELCE, Marsz Focha 26 (róg Sienkiewicza) tel. 13-78; BEDZIN, Małachowskiego 74; DĄBROWA, ul. 3-go Maja 14 i Kłó-
w Jadwigi (róg Narutowicza); ZAWIERCIE, ul. 3-go Maja 5, tel. 97; CZELADZ, Miłowicka N. 5 GRODZIEC, ul. Legionów tel. 7.13.

Madryt przygotowuje się do obrony

Ludność bukuje okopy i szanice

MADRYT, 26. 10. PAT. Specjalny korespondent Havasa donosi z Madrytu: Aezkolwiek wojska powstańcze znajdują się niedaleko miasta, ludność stolicy nie niepokoi się nadmiernie. Prasa daje do zrozumienia, że zmiana na lepsze nastąpi niebawem i mieszkańcy dają temu wiare.

W odpowiedzi na apel rządu i różnych organizacji robotniczych tysiące obywateli korzysta z wypoczynku niedzielnego, by budować okopy dookoła stolicy. Inni mieszkańcy poświęcają wypocznik na ćwiczenia z bronią.

Według opinii panującej w głównej kwaterze jak również wśród wojska powstańczego, wszystkie szanse na pomyślne zakończenie walk znajdują się obecnie w ręku powstańców. Co do terminu zajęcia Madrytu jedni sądzą, że może to nastąpić w ciągu trzech dni, inni uważają, że trzeba będzie na to co najmniej 10 dni. Jak się zdaje, gen. Franco, będąc pewnym zwycięstwa, chce poświęcić elity swych żołnierzy, aby zyskać kilka dni oraz przynieść korzyść z bombardowania i zniszczenia stolicy.

Wybrani do rady nie na posady!

WARSZAWA, 26. 10. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych ogłosiło nowe interpretacje przepisów ustawy samorządowej.

Niektóre gminy wiejskie przyznały bezpodstawnie wynagrodzenia członkom rad gminnych za udział w posiedzeniach.

Obecnie Min. Spr. Wewn. poucza samorządy wiejskie, iż radni gminni obowiązani są uczestniczyć w posiedzeniach gminy bez jakiegokolwiek bądź wynagrodzenia.

Proces przeciwko Kiepurze w Wiedniu

WIEDEN 24. 10. Wczoraj w sądzie cywilnym w Wiedniu odbyła się sprawa przeciwko Janowi Kiepurze oskarżonemu o niezwrócenie scenariusza doręczonego mu w r. 1932 autorowi Alfredowi Eisnerowi.

Eisner domagał się od Kiepurzy odškodowania w wysokości 600 szylingów. Rozprawę ze względu na powołanie nowych świadków odroczone.

Nieznany szaleniec zabił przechodnia i dwóch ciężko ranił

LÓDŹ, 26. 10. Wczoraj przy zbiegu dwu ulic w Łodzi wydarzył się straszny wypadek.

W chwili, gdy kilku przechodniów znajdowało się na skrzyżowaniu ulic wybiegł na ulicę jakiś mężczyzna, który zaczął strzelać z rewolweru do przechodzących. Pierwszym strzałem został zabity Czesław Suja. Następnie trafiony: Szampański i Zieliński, których w stanie beznadziejnym przewieziono do szpitala.

Za tajemniczym mordercą wszczęto poszukiwania, które nie dały pozytywnego rezultatu.

Kolumny górników, walczących pod Owiędem, rozbiły silny oddział powstańców, który stracił jakoby ponad 700 za bitych. Łączność pomiędzy różnymi od-

działami rządowymi, operującymi około Owiędem, została nawiązana i miasto jest ponownie okrażone przez wojska rządowe.

Zebranie grupy regionalnej posłów i senatorów woj. kieleckiego w Sosnowcu

Wczoraj w Sosnowcu odbył się posiedzenie grupy regionalnej posłów i senatorów województwa kieleckiego.

Obradom przewodniczył senator Barański z Kielec.

Posłowie i senatorowie zapoznali

się z potrzebami regionalnymi. Zagłębia Dąbrowskiego w związku ze zbliżającą się sesją sejmową.

W zebraniu wzięli udział przedstawiciele miejscowych władz państwowych i samorządowych.

Rokowania o skrócenie czasu pracy nie dały rezultatu

KATOWICE, 26. 10. Główny Insp. Pracy dyr. Kłott rozpoczął rokowania z przedstawicielami Związku Przemysłu Górniczego i organizacji robotniczych, zwołując pod jego przewodnictwem wspólne posiedzenie, które rozpoczęło się wczoraj rano i kontynuowane było w godzinach popołudniowych.

Tematem konferencji były zagadnienia związane z wysuniętymi przez górników żądaniami, a mianowicie: 1) sprawa skrócenia czasu pracy do 6 godzin przy zachowaniu obecnych płac, 2) sprawa Spółki Brackiej, 3) urlopów w górnictwie i sprawa zaszerogowania robotników w górnictwie.

Związek Pracowników Przem. Górniczo-Hutniczego odrzucił stanowczo postulat górników, dotyczący zaprowadzenia 6-godzinnej dnia pracy.

Przedstawiciele robotników przemysłu górniczego wysunęli żądanie skrócenia czasu pracy w górnictwie do 3 godzin dziennie bez obniżenia zarobków w tym przekonaniu, że reforma ta

możliwi likwidację bezrobocia wśród górników i przyczyni się do zaprowadzenia równowagi w stosunkach między kapitałem a pracą, zachowanej przez mechanizację i bardzo znaczny wzrost wydajności.

Wobec odrzucenia przez pracodawców żądań robotników, przedstawiciele robotników oświadczyli, że o zrealizowanie tego żądania podejmą walkę strajkową w myśl wiążącej ich uchwały Kongresu rad zalogowanych.

Możliwe jest, że dziś odbędzie się jeszcze konferencja w tych sprawach.

Niniejszym oświadczamy, iż film

Pięć dziewczynek z Kanady

jest pełnometrażowy dług. 2500 mtr. i został przez nas wynajęty wyłącznie do Kina „ZAGŁĘBIE” w Sosnowcu.

20 CENTURY FOX.

Obrońca Grzeszolskiego oskarża Kuczalską

Sąd odrzucił wnioski obrony

CZUŁE LISTY.

W ostatniej części swego przemówienia prokurator przytacza wyjątki z listów Grzeszolskiego, pisanych z wzięcia do żony. Listy te są serdeczne i czułe.

— Dziwnie wygląda — mówi prokurator — tamność człowieka 45 letniego, który jakoby ożenił się z obywatelką. Tak niezłomny Grzeszolski płakał w więzieniu, gdy dowiedział się, że zmarło dziecko, zrodzone z jego małżeństwa ze Staciwińska.

Prokurator kończy charakterystyką Kuczalskiej, nazywając ją mścicielką.

W zakończeniu swego przemówienia prokurator prosi o zatwierdzenie wyroku sądu okręgowego.

Po prokuratorze zabrał głos obrońca Wilhelm Hofmokr - Ostrowski, który mówi, że dotychczas nie było wypadku, żeby ojciec był podejrzany o otrucie dzieci. Że tal był we wnętrznościach zmarłych dzieci, to nie jest to dowód przeciwko Grzeszolskiemu — mówi obrońca.

PLACZ GRZESZOLSKIEGO

W miarę, jak mówi obrońca Grze-

szolski pochyla się na ławce, a w oczach jego pojawiają się łzy. Grzeszolski zakrywa oczy ręką i skryty płacze.

W dalszym ciągu swego przemówienia adv. Ostrowski oskarża Kuczalską o otrucie dzieci Grzeszolskiego, z czegoś, że ten jej nie poślubił.

W tym momencie Kuczalska w stanie wielkiego wzburzenia wstaje i wychodzi z sali, co wywołuje wielkie poruszenie wśród publiczności.

W dalszym ciągu swego przemówienia, dowodzi braku motywów zbrodni ze strony Grzeszolskiego.

W dniu jutrzejszym wygłosi przemówienie oskarżyciel Wiewióra i drugi obrońca Zygmunt Hofmokr-Ostrowski.

Po tych przemówieniach sąd zapowiedział ogłoszenie wyroku prawdopodobnie na jeden z najbliższych dni, ze względu na to, że narady trwać będą długo.

Początek wczorajszej rozprawy na str. 2-ej.

Problemy dnia

9 milionów analfabetów

Wezwanie Polskiej Macierzy Szkolnej

Zagadnienie analfabetyzmu w Polsce zawsze palące i upokarzające polską ambicję narodową...

Według statystyki, ogłoszonej przez Ligę Narodów, w Anglii, Dani, Holandji, Niemczech, Szwajcarii i Szwecji...

Jak z tego zestawienia wynika, Polska ma jedno z najgorszych miejsc w tej drabinie. Z ciężarem około 9 milionów analfabetów starszych...

Na skuteczną walkę z analfabetyzmem książkowym, prowadzoną przez kursy dla analfabetów nie posiada dziś środków finansowych. Rząd ani samorządy...

może być hydra analfabetyzmu zniszczona.

Upowszechniło się przekonanie, że nauczyć czytać może tylko nauczyciel. A uczyć się czytać można tylko w szkole. Przesąd ten należy zwalczać i przekonywać...

Taka działalność kulturalna nie ma precedensu u obcych. Pod tym względem Polacy i może tylko jedni Polacy na całym świecie...

Inicjatywa Polskiej Macierzy Szkolnej w sprawie powołania powszechnego, narodowego pospolitego ruszenia oświatowego znalazła w ubiegłym roku życzliwy oddźwięk...

Rozpoczynając nawoływanie do

PSZCZOŁKA PROSZKI DLA DOROSŁYCH ZE ZNAKIEM FABRYCZNYM

zwalczania analfabetyzmu w związku z trzecim z rzędu miesiącem poświęconym propagandzie tej idei...

Jednocześnie Polska Macierz Szkolna zwraca się do wszystkich świątecznych Polaków z wołaniem: za utrzymanie wykształcenie każdy Polak powinien złożyć dobrowolną daninę służby kulturalnej...

„Należy też smutnie dziedzictwo czasów zaborczych — analfabetyzm.”

Z UŚMIECHEM.

TRUCICIEL

Nie tylko nad tym snuć nam trzeba żale, że ktoś mógł dzieci własne otruć talem. Ze w pewnym domu śmierć jedna po drugiej, że strasznych zbrodni jańcuch nazbyt długi.

Ko—Stek.

Można to wykonać tylko przy szerokim współudziale społeczeństwa. Smigły Rydz Gen. Dyw. Warszawa, dnia 9. X. 1936.

Podręczników i wskazówek udziela Biuro Głównego Polskiej Macierzy Szkolnej w Warszawie. Krak. Przedm. 7. m. 4. Polska Macierz Szkolna.

DRZAZGI.

W inne ręce

W związku z objęciem przez dyr. Grychowskiego z Towarzystwa „Czeladź” stanowiska naczelnego dyrektora Warszawskiego Towarzystwa Kopalni Węgla rozszły się w Zagłębiu pogłoski...

Jednocześnie mówi się o tym, że pakiet akcji Grodzieckiego Towarzystwa zakupili kapitaliści amerykańscy. O ile ten drugi wypadek nie unosi zmian zasadniczych...

Ze stanowiska polskiego wypadek jest przykry, bo dowodziłby, że wielkie przedsiębiorstwo, znajdujące się w rękach polskich nie potrafiło pokonać trudności...

Nawracam należy dodać, że, jak się dowiadujemy, nowy zarząd kopalni zamierza wydobycie uęgla tylko szybem na „Kazimierz”, który będzie połączony z kopalnią „Juliusz”.

SPRAWY KOBIECE.

Wzór pracowitości

„Co kraj to obyczaj” mówi przyswowie. I słusznie. Potwierdzenie tego znajduje się w zaniłowaniach i pracy kobiet w całym świecie.

Druga cecha, to cisza. Żadna, nawet największa zabawa nie przekracza nigdy granic. Jeśli jakiś bal czy wieczorek odbywają się w domu...

Uwaga! FUTRA Uwaga! Eleganckie Panie ubierają się w futra w znanej w Zagłębiu i na Górnym Śląsku firmie CH. STOROZUM Sosnowiec, 3-go Maja 7 Telefon 62 4 13.

Obniżka opłat radiofonicznych Nowe rozporządzenie Min. poczt i telegrafów

Już ukazało się rozporządzenie Min. P. i T. obniżające dotychczasowy abonament radiowy dla posiadaczy odbiorników z trzech złotych do 1 zł. mies.

niezależnie od ilości odbiorników znajdujących się w tym samym mieszkaniu prywatnym. lub w tym samym okresie komunikacyjnym.

Tak samo opłata jednoczesna przysługuje i abonentom, którzy posiadają kilka odbiorników detektorowych w jednym mieszkaniu prywatnym...

do wynajmowania mieszkań. Obecnie już do Zagłębia przybyły liczne gromady cyganów. To też od samego rana poczynają cyganki i cyganie kraść po mieście...

lampowego lub wzmacniaczy lampowych do odbiorników detektorowych opłacać będą 3 zł. mies.

dla 1-złotowa opłata przysługuje tylko abonentom, których urządzenia odbiorcze nie posiadają lampy katodowej.

W lokalach publicznych jak hotele, restauracje, sklepy, fabryki, szkoły, dworce kolejowe itp. płaci się po 3 zł. od każdego odbiornika lampowego...

O ile w danym lokalu publicznym jest urządzona radiofoniczna sieć rozdziełcza, złożona z jednego odbiornika i szeregu punktów odbiorczych...

Od drzwi do drzwi chodzą natrętni cyganie

za wróżenie z kart, przy okazji kradnąc co popadnie.

Ostatnio cyganki stały się tak natrętne, że zaczepiają przechodzące kobiety na najruchliwszych ulicach miasta.

Nie pomoga żadne perswazje, gdyż cyganka dopiero wówczas opuści swą ofiarę, gdy otrzyma parę groszy.

Możeby więc odpowiedni czynnik w interesie spokoju ogółu mieszkańców zajęły się tą sprawą.

Przecież cyganie chcący nawet zebrać mogą to czynić natrętnie.

PSZCZOŁKA

Na boiskach i bieżniach

Jasny punkt na horyzoncie sportu polskiego

Zarząd krakowskiej Wisły zdobył się w niedzielę na decyzję, której znaczenie i skutki przerastają tak dalece granice wyrostu klubowe, że głośno będzie o nich zapewne w całym polskim światku sportowym. Wisła zrezygnowała w ub. tygodniu z usług gracza, który uważał za stożony w przeddzień zawodów sportowych spędzić drugą część nocy w lokalu rozrywkowym. Gdy dwaj jego koledzy z pierwszej ligowej drużyny Wisły, dali wyraz swej solidarności ze zdyskwalifikowanym przez klub graczem — zarząd Wisły zrezygnował również i z ich udziału w niedzielnym spotkaniu z Ruchem, mimo, że wszyscy trzej wspomniany zawodnicy wyrazili przed zawodami gotowość wzięcia udziału w zawodach.

Ta stanowcza postawa zarządu klubu sportowego, który wystąpił ostro nie tylko przeciw niesubordynacji, ale — i to przede wszystkim — przeciw wypaczonemu dziś pojęciu obowiązków wychowawczych - społecznych, jakie mają kluby sportowe wobec należącej do nich młodzieży, nie wymaga dłuższych komentarzy. Jasne, że żaden gracz nie jest nicwolnikiem i że każdy z nich może rozporządzać dowolnie swym życiem prywatnym. Mównie jednak jasne, że klub rezygnuje

z zawodnika, który „przygotowuje” się do zawodów w lokalu rozrywkowym i z takich graczy, którzy mimo akademickiego wykształcenia, nie rozumieją, że nakazy koleżeństwa nie polegają bynajmniej na solidaryzowaniu się z tego rodzaju wybrykami.

Eksperyment zarządu Wisły zakończył się zwycięstwem tym większym, że mimo wstawienia młodych, niedoświadczonych zawodników, Wisła wygrała z mistrzem Polski, dzięki właśnie ambicji i umiłowaniu barw klubowych tych młodych graczy.

W dzisiejszych warunkach ten zrodzony odruch zarządu Wisły, który z początku wyglądał niemal na gest samobójczy, jest jednym z jaśniejszych punktów na horyzoncie sportu polskiego, w którym dotychczas tak rzadko niestety stawało się ponad interes własnego klubu moralnie wartościowe idee sportowe.

I w Zagłębiu Dąbrowskim często słyszy się o różnych wymaganiach graczy w czasie decydujących spotkań. Kluby licząc się z możliwością przegranej uwzględniają żądania graczy, zamiast walczyć z nimi tak jak to uczyniła krakowska Wisła a wówczas nie będzie mowy o przekupstwach graczy itp. jak to często ma miejsce w Zagłębiu.

Piłka nożna

W PODKREGU CZĘSTOCHOWSKIM

Mistrzostwo kl. A. Skra — Wiktoria 2:1 (2:1). Mecz ten zakończył się nowym skandalem. W 78 minucie sędzia Gotańerz zarządził rzut karny dla Skry. Na tym tle doszło do scysji z graczem Wiktorii Baltaziukiem, który spoliczkował sędziego.

Jest to czwarty wypadek pobicia sędziego w tym sezonie.

W Łazach Turysty (Częstochowa) — Wysoka (Łazy 4:2 (2:1). Zasłużone zwycięstwo Turystów, którzy umocnili swoją pozycję w tabeli. Bramki zdobyli: Szczepański, Seweryn, Kaczmarek II, Matuszewski, dla Wysokiej Kleszcz I i Matera. Sędziował p. Herman z Częstochowy.

Porażka nieściarzy sosnowie' i h

W SPOTKANIU Z CZĘSTOCHOWĄ.

W ub. niedzielę w Częstochowie odbył się mecz bokserski pomiędzy reprezentacjami Częstochowy i Sosnowca.

Mecz zakończył się wygraną Częstochowy w stosunku 2:7 pkt.

PRZYCHODNIA

LECZNICZA

chorób wenerycznych i skór. „Pomoc”
SOSNOWIEC, SIENKIEWICZA 17-a

Czynna: 11-1 i 5-8 pp., w święta: 11-1
Wizyta 5 złotych.

Kino RIALTO Sosnowiec Warszawska 18

DZIS REWELACYJNY PODWOJNY PROGRAM:

Miriam Hopkins, Merle Oberon, Joel McCrea

vraz genialne 12-letnie dziecko ekranu BONITA GRANILLE we wzruszającym do łez wielkim filmie o intrydze i miłości p. t.

ICH TROJE

II film. Największa sensacja światowa!

Słynne w całym świecie

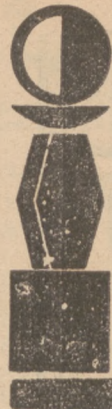
PIĘCIORACZKI KANADYJSKIE

Zdjęć dokonano za specjalnym zezwoleniem rządu kanadyjskiego.

Początek I seansu o 5:30.

I seansu o 8:00.

UWAGA! Przepraszamy P.T. Publiczność za omyłkowo podany wczoraj tytuł „Pięć dziewczynzek z Kanady”, gdyż tytuł naszego drugiego filmu brzmi: „Pięć dziewczynek z Kanadyjskiej”, a film wspomniany wyżej wyświetla kino „Zagłębie”.

Podaje się do wiadomości P.T. odbiorcom, że z dn. 24.10. numer telefonu do sklepu Elektrowni przy ul. Dęblińskiej 1 będzie następujący:

tel. 6 28 54.

ELEKTROWNIA OKRĘGOWA
w Zagłębiu Dąbrowskim S.A.

KINO „ZAGŁĘBIE“

DZIS

DZIS

słynne kanadyjskie pięciorkę po raz pierwszy na filmie!

Pięć dziewczynzek z Kanady

Wzruszające dzieje lekarza, który poświęcił wszystko dla idei. Sensacja o której mówi świat, przeniesiona na ekran!

W rol. gł.: JEAN HERSHOLT, JUNE LANG, SLIM SUMERVILLE
i kanadyjskie pięciorkę IRONNE, CECILE, MAVIE, ANETTE, EMELLE

W nadprogramie: PRZEPIĘKNE DODATKI

Początek 1-go seansu o godz. 17.30 CENY MIEJSC OD 40 GROSZY.

KINO „PALACE“

DZIS WIELKIE ŚWIĘTO ARTYSTYCZNE!

Premiera arcydzieła współczesnych filmowych! Według powieści H. Allana

Przygoda człowieka bez nazwiska

W roli gł.: FREDRIC MARCH, ANITA LOUISE.

UWAGA: Wehce tego, że seans trwa 2 i pół godziny, początek seansów o godz. 5-cj, 7:30 i 10-cj.

D R U K A R N I A

EXPRES ZAGŁĘBIA

SOSNOWIEC, UL. TEATRALNA 1-a.

WYKONYWA:

WSZELKIE ROBOTY
W ZAKRES DUKARSTWA
WCHODZĄCE, JAK:

CZASOPISMA,
BOSZURY
AFISZE,
ULOTKI,
KLEPSYDRY
I T. P.

SZYBKO I SOLIDNIE
CENY KONKURENCYJNE

DROBNE OGŁOSZENIA

POSADY I PRACE

20 ZŁOTYCH dziennie łatwo zarobi każdy pan lub pani sprzedając aparaty radiowe. — Zgłaszać się do firmy JÓZEF GOLDFELD, Bedzin, Kollataja 39.

PANIENKA inteligentna poszukuje mieszkania przy rodzinie. Oferty do administracji pod „Mieszkanie”.

POWAŻNE przedsiębiorstwo poszukuje kilku Panów (Pań) do pracy zewnętrznej. Zgłoszenia od zaraz w Hotelu Central Sosnowiec, ul. 3-go Maja 11 od godz. 11-16. POTRZEBNA pomoc do sklepu od zaraz Sosnowiec, Malachowskiego 6.

KUPNO I SPRZEDAŻ

LAMPKI

i świece na groby „Kryształ” Sosnowiec, Hale Rozwoju P. Kółto.

WAPNO

budowlane w brylach, pierwszego gatunku, tuste o dużej wydajności. Wapienniki „Brynica” Czeladz telefon 719.20

TANIŃ z powodu wyjazdu do sprzedania domek z ogródkiem i kawalkiem gruntu w Sosnowcu, Wyspiańskiego 7.

LOKALE

POKOJU samodzielnego lub przy rodzinie poszukuje kawaler. Bedzin. Oferty „Expres Zagłębia” Bedzin „Urzednik”.

POKÓJ umeblowany do wynajęcia. Sosnowiec, Piłsudskiego 116 m. 10.

ZGUBIONE DOKUMENTY

ZGUBIŁO koleżowy dowód osobisty ka. reła Chropaly. Zwrócić ulica „Expres” lub na stacje w Dąbrowie.

JAN PODSKROBA zgubił książeczkę wojskową wydaną przez PKU. Nowo-Radomsko i inne dowody.

ROŻNE

ONDULACJE trwała pierwszorzędnie wykonuje się za 5 zł. w firmie MIECZYSLAWA GRVNA, Dąbrowa Górna, Okrzej 36.